Pohorelský hlásnik 2012/03

400 rokov prvej písomnej zmienky 1612-2012 Pohorelá

informačné noviny Obce Pohorelá; ročník VIII.; MAREC 2012; - ZADARMO -

Oznámenie o prijímaní detí do MŠ

V súlade s §3 ods.2 Vyhlášky MŠSR č.306/2008 Z.z. o materskej škole sa na našej materskej škole uskutoční prijímanie detí pre nový školský rok 2012/2013.

Dátum, čas a miesto konania prijímania:

Žiadosti o prijímanie detí do MŠ môžu podať rodičia detí v dňoch od 1.3.2012 do 31.3.2012 v čase od 11:00 do 12:00 hod. v priestoroch miestnej materskej školy.

Podmienky prijímania detí do MŠ:

Prijímanie deti do materskej skoly upravuje § 59 školského zákona. V súlade s ustanovením tohto paragrafu na predprimárne vzdelávanie v materských školách sa prijímajú spravidla deti od troch do šiestich rokov veku, pričom výnimočne možno prijať dieťa od dvoch rokov veku. Prednostne sa na predprimárne vzdelávanie prijíma

- dieťa, ktoré dovŕšilo piaty rok veku,
- dieťa s odloženým začiatkom plnenia povinnej školskej dochádzky
- dieťa s dodatočne odloženým začiatkom plnenia povinnej školskej dochádzky.

Bližšie podrobnosti o prijímaní deti do materskej školy ustanovuje §3 Vyhlášky MŠ SR č 306/2008 Z.z. o materskej škole v znení neskorších predpsivo. Podľa §3 ods. 3 Vyhlášky č. 306/2008 Z.z. o materskej škole sa deti do materskej školy prijímajú na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu, ktorú predloží riaditeľovi spolu s potvrdením o zdravotnom stave od všeobecného lekára pre deti a dorast. Ak ide o dieťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, zákonný zástupca predloží okrem žiadosti a potvrdenia o zdravotnom stave dieťaťa aj vyjadrenie príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie.

- Ing. Matej Tešlár - riaditeľ ZŠsMŠ Pohorelá -

Prevádzka materskej školy je financovaná z rozpočtu obce. Za pobyt dieťaťa v materskej škole prispieva zákonný zástupca na čiastočnú úhradu výdavkov materskej školy mesačne na jedno dieťa sumou 7,- €. Podmienky úhrady za pobyt v materskej škole a niektoré ďalšie podrobnosti prevádzky materskej školy upravuje VZN Obce Pohorelá č. 2/2008 v znení neskorších doplnkov.

Schválená dotácia pre Pohorelú na rozšírenie čističky odpadových vôd

Environmentálny fond

Na základe posúdenia žiadosti Obecného úradu v Pohorelej Environmentálnym fondom, Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky a po odporúčaní Radou Environmentálneho fondu schválil minister životného prostredia Slovenskej republiky József Nagy Obci Pohorelá **poskytnutie finančných prostriedkov z Environmentálneho fondu na rok 2012 na rozšírenie kapacity ČOV - Tretia technologická časť ČOV - vo výške 98.165,- EUR.**

Povinná spoluúčasť obce z vlastných zdrojov je 5%, t.j. 4.908,25 EUR.

Finančné prostriedky budú použité na rozšírenie kapacity ČOV (aktivácia druhej biologickej linky) a čiastočnú modernizáciu (automatizáciu) existujúcich zariadení.

UPOZORŇUJEME OBČANOV NA TRVALÝ PRÍSNY ZÁKAZ VYPAĽOVANIA TRÁVY A PORASTOV

Po dlhej zime sa jar začína ozývať naplno – zobudením prírody, pohybom živočíchov, ale aj činnosťou človeka. Zvýšené riziko prinášajú typicky jarné požiare, spôsobené neopatrnosťou pri spaľovaní odpadov v záhradách alebo v lesoch. Hasiči varujú najmä pred tradičným nešvárom – vypaľovaním suchej trávy, čo je činnosť veľmi nebezpečná a zo zákona zakázaná. Bohužiaľ, ani jeden rok nie je výnimkou. Mylná je predstava ľudí o tom, že požiarom prírodu prebudia a regenerujú. Hospodári často argumentujú tým, že po vypálení lepšie rastie tráva. Je to rovnaký nezmysel, ako všetky ostatné argumenty, obhajujúce vypaľovanie. Tráva, ktorá sa objaví po vypálení, tam bola aj predtým. Práve poškodením nových výhonkov požiarom dochádza k nadmernému čerpaniu zásobných látok a k oslabovaniu trávnych porastov. A práve poškodené pozemky sú vynikajúcou pôdou pre šírenie burín.

Pamätajte na to, že vypaľovanie porastov je podľa zákona o ochrane pred požiarmi striktne zakázané! V prípade porušenia tohto zákazu hrozí podľa zákona fyzickej osobe pokuta až do výšky 331 € (10 000,- Sk), resp. v blokovom konaní do výšky 33 € (1 000,- Sk), právnickej osobe alebo fyzickej osobe-podnikateľovi môžu hasiči uložiť pokutu až do výšky 16 596 € (500 000,- Sk. Každý, kto spozoruje požiar, je povinný uhasiť ho, zamedziť jeho šíreniu alebo privolať pomoc na známom telefónnom čísle 112.

Zmeňte odpad na kompost a zarobíte

Kto chce, aby mu na záhrade všetko pekne prospievalo, dobre vie, ako je dôležité zemi pridávať cenné živiny a minerály. K tomu vám dobre poslúži kvalitné a pritom lacné hnojivo, ktoré si môžete vyrobiť sami, teda kompost.

Kompostovanie je spôsob, ktorým si domácnosť obvykle vyrába z bioodpadov produkovaných v domácnosti a na záhrade kompost. Každý z nás v priemere vyprodukuje okolo tristo až štyristo kilogramov odpadu ročne a viacej než tretina z toho je bioodpad, ktorý je možné kompostovať.

Kompostér je ideálny pomocník pri kompostovaní. Je vyrobený z recyklovateľného plastu, nádoba kompostéru nemá dno z dôvodu voľného styku s pôdou a prístupu mikroorganizmom, červom a dážďovkám. Je osadený vekom s otočným ventilom pre reguláciu prístupu vzduchu, bočnými dvierkami pre vyberanie kompostu a otvormi na prevzdušňovanie.

Kompostovanie v kompostéroch má množstvo výhod. Urýchlenie procesu kompostovania až o polovicu doby nutnej pre kompostovanie v hromadách. Regulácia teploty, vlhkosti, prístupu vzduchu a svetla. Úspora miesta na záhrade (kompostér nahradí nevzhľadnú hromadu). Zúžitkovanie odpadov zo záhrady a získanie kompostu – vynikajúceho zdroja živín a organických látok. Domáce kompostovanie nie je náročné na organizáciu práce, energie, čistenie bioodpadu.

Obecný úrad v mesiacoch marec a apríl zabezpečí postupne rozvoz 670 kompostérov do domácností v Pohorelej a Pohorelskej Maši. Kompostéry budú občanom poskytnuté bezplatne. Kompostéry sa rozdelia podľa domov – na každý dom jeden kompostér, v bytových domoch na jedno poschodie jeden spoločný kompostér. Podmienkou získania kompostéra je aj to, že domácnosť nesmie mať žiadne záväzky voči obci.

Kompostéry do domácností mohla Obec Pohorelá zakúpiť vďaka úspešnému projektu, ktorý bol schválený Enviromnentálnym fondom.

Environmentálny fond

OHLASOVNE PORÚCH

VODA
www.stvps.sk

Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť, a.s.

CallCentrum: tel.: 0850 111 234, cc@stvps.sk
Závod 01 - Banská Bystrica: tel: 048/4327710

ELEKTRINA
www.sse.sk

Stredoslovenská energetika, a.s.

Domácnosti: 0850 111 468, 0906 25 25 25
e-mail: domacnosti@sse.sk

Podnikatelia: 0850 123 888, 0850 123 555, 0906 25 25 21 e-mail: podnikatelia@sse.sk

POZOR: Odberatelia el.energie, ktorí uzavreli zmluvu s alternatívnym dodávateľom el.energie musia poruchu hlásiť svojmu novému dodávateľovi.

PLYN
www.spp.sk

Slovenský plynárenský priemysel, a.s.
tel: 0850 111 727

POZOR: Odberatelia plynu, ktorí uzavreli zmluvu s alternatívnym dodávateľom plynu musia poruchu hlásiť svojmu novému dodávateľovi.

KÁBLOVÁ TELEVÍZIA
www.slovanet.sk **Slovanet, a.s.**
zákaznícka linka: 043 41 333 58, 02 208 28 208
e-mail: technickapodpora@slovanet.net

VEREJNÉ OSVETLENIE A MIESTNY ROZHLAS

Obecný úrad v Pohorelej, www.pohorelá.sk
tel.: 048 6196 102, e-mail: poruchy@pohorela.sk

Hráči ŠK Orlová Pohorelá B ukončili súťažný ročník 2011/2012 šachovej 4. ligy C21 na výbornom 2. mieste

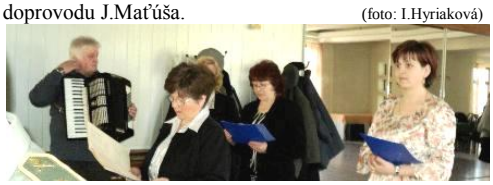
Výsledky našich šachistov:

ŠK Orlová Pohorelá B - ŠK Veža CVČ B. Bystrica C 4-1
ŠK Veža CVČ B. Bystrica C - **ŠK Orlová Pohorelá B** 1:4
TH Junior B. Bystrica C - **ŠK Orlová Pohorelá B** 2.5:2.5
ŠK Orlová Pohorelá B - TH Junior B. Bystrica C 3:2
ŠK Orlová Pohorelá B - FTC Fiľakovo C 3½:1½
FTC Fiľakovo C - **ŠK Orlová Pohorelá B** 0:5
ŠK Orlová Pohorelá B - TH Junior B. Bystrica D 4:1
TH Junior B. Bystrica D - **ŠK Orlová Pohorelá B** 1½:3½
Slávia TU Zvolen B - **ŠK Orlová Pohorelá B** 4 : 1
ŠK Orlová Pohorelá B - Slávia TU Zvolen B 2½:2½

Konečné poradie:

Por.	Družstvo	Partie	+	=	-	TB1	TB2	TB3
1	Slávia TU Zvolen B	10	9	1	0	19	42,5	0
2	**ŠK Orlová Pohorelá B**	**10**	**7**	**2**	**1**	**16**	**33**	**0**
3	TH Junior B. Bystrica C	10	5	2	3	12	26	0
4	TH Junior B. Bystrica D	10	4	1	5	9	21,5	0
5	ŠK Veža CVČ B. Bystrica C	10	1	1	8	3	15,5	0
6	FTC Fiľakovo C	10	0	1	9	1	11,5	0

Oblastnú konferenciu Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov, ktorá sa konala 3.3.2012 v Brezne, pozdravili kultúrnym programom aj členky ženskej speváckej skupiny z Pohorelej za hudobného doprovodu J.Maťúša. (foto: I.Hyriaková)

Termíny zberu komunálneho odpadu

7.marec	21.marec	4. apríl	18. apríl

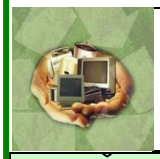
Žiadame občanov, aby si **nádoby** vyložili **pred brány už deň vopred,** pretože sa zbiera od 7:00 hod.!

Termíny zberu plastov

6.-7. marec	3.-4. apríl

Žiadame občanov, aby vykladali **len plné a zaviazané vrecia.** (Nezabudnite plastové fľaše stlačiť, aby sa zmenšil ich objem)

ZBER ELEKTROODPADU

sa uskutoční: **v stredu 11. apríla v Pohorelskej Maši, vo štvrtok 12. apríla v Pohorelej – nižný koniec (od školy dole) a v piatok 13. apríla v Pohorelej – vyšný koniec (od školy hore).** Elektroodpad sa bude odvážať traktorom v dopoludňajších hodinách– pracovníci vynesú elektroodpad zo dvorov aj domov, len je ho potrebné nahlásiť na obecný úrad.

Čo to je?	Veľké a malé domáce spotrebiče, telekomunikačné zariadenia, spotrebná elektronika, svetelné zdroje, elektronické nástroje a náradie, zdravotnícke prístroje, elektrické automaty, počítače
Čo je veľmi dôležité?	**Aby bol elektroodpad kompletný a neporušený, nerozobratý**

V tom istom čase bude aj zber autobatérii

ZBER OPOTREBOVANÝCH PNEUMATÍK SA USKUTOČNÍ 17.-18. APRÍLA

Zároveň pripomíname, že pri výmene pneumatík v servise je tento povinný odobrať a zabezpečiť likvidáciu vašich starých pneumatík.

V MESIACI APRÍL OBECNÝ ÚRAD V NAŠEJ OBCI ZNOVU ROZMIESTNI KONTAJNERY NA VEĽKOOBJEMNÝ ODPAD Z DOMÁCNOSTÍ

O pristavení kontajnerov budeme informovať aj miestnym rozhlasom.

Veľkoobjemové kontajnery sú určené na zber objemného domového komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu. Do týchto kontajnerov sa nesmie dávať konáre, tráva, zeminu, elektronické spotrebiče ani nebezpečný odpad.

Do kontajnerov nepatrí ani odpad zo stavebných a výkopových prác – na vývoz takéhoto odpadu si musí objednať kontajner každý stavebník individuálne. Napr. UNI-PAL Heľpa (0902876460) alebo u Brantner Gemer s.r.o. (0902987688 alebo 0902980992).

OBECNÁ KNIŽNICA

Knižnica sa nachádza v priestoroch bývalých detských jaslí vo viacúčelovej budove „na Sihle“ – vchod z nádvoria. Otvorená je v pondelok od 13:00 hod. do 17:00 hod. Vedúcou knižnice je Mgr.Mária Šulejová.

V súčasnosti má naša knižnica pre čitateľov k dispozícii 6695 knižničných jednotiek (pre dospelých 995 odbornej a 3242 krásnej literatúry, pre deti 205 odbornej a 2.253 krásnej literatúry). V roku 2011 využilo služby obecnej knižnice 89 čitateľov (z toho 34 čitateľov do 15 rokov), ktorí navštívili knižnicu dohromady 682-krát. Celkovo bolo výpožičiek 1950 (dospelí 193 odbornej a 858 krásnej literatúry, deti 181 odbornej a 718 krásnej literatúry).

Odradiť pred návštevou obecnej knižnici by nikoho nemalo ani symbolické zápisné – dospelí 1 € za rok a deti 0,33 €.

Celkové prevádzkové náklady na činnosť knižnice v roku 2011 boli vo výške 1016 €.

Marec – mesiac knihy je výhodný aj pre všetkých, ktorí z nejakých dôvodov pozabudli do obecnej knižnice včas vrátiť vypožičané knihy. Všetky sankcie za omeškanie im budú totiž odpustené, ak vypožičané knihy vrátia do konca marca.

Memoriál pohorelských rubárov

V sobotu 3. marca sme si pripomenuli Spomienkovým dňom uctili pamiatku obetí lavínového nešťastia - pohorelských a telgártskych rubárov, ktorí zahynuli 8. marca 1956 v Kulichovej doline v horách nad Dolnou Lehotou. Po zádušnej svätej omši si pamiatku obetí uctili položením vencov a zapálením sviečok pri hroboch obetí v pohorelskom cintoríne pozostalí, zástupcovia obce a š.p. Lesy SR.

Už tradične sa v tento deň koná aj nohejbalový turnaj „Memoriál pohorelských rubárov“.

18. ročníka sa zúčastnilo 9 družstiev z Heľpy, Martina, Predajnej, Revúcej a Pohorelej. Všetky družstva predviedli veľmi kvalitné a i pre oko diváka lahodné súboje. No najväčšiu nohejbalový vyhratosť ukázalo družstvo SportSevis Martin, ktoré vo finále zvíťazilo nad družstvom Revúcej. Na treťom mieste skončilo družstvo Heľpy.

Organizátori Spomienkového dňa a turnaja Obec Pohorelá a OPORA Pohorelá za pomoc a spoluprácu ďakujú š.p. Lesy SR, Urbáru Pohorelá, MONAREX-L.Pompura a SportService Martin.

-J.P.-

Foto: P.Brenčič

Pieta v cintoríne

Najlepší smečiar turnaja: J.Hazák

Víťazný tím: Sporservice Martin

Ako sme volili v Pohorelej?

Volieb do Národnej rady Slovenskej republiky sa v sobotu 10. marca 2012 v troch volebných okrskoch v Pohorelej zúčastnilo 1148 voličov z celkového počtu 1918 zapísaných oprávnených voličov, čo predstavuje 59,65%-tnú účasť.

Najvyššia účasť v obci bola vo volebnom okrsku v Pohorelskej Maši - 63,68%. *(Účasť v okrese Brezno bola 57,21%; v banskobystrickom kraji 58,28% a v rámci celej Slovenskej republiky 59,11%)*

Najviac preferenčných hlasov v obci získali:

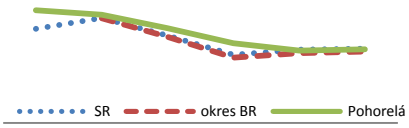
R.Fico 527 hlasov, B.Obrimčáková 321, R.Kaliňák 312, P.Paška 162, R.Raši 121, M.Maďarič 107, J.Demian 75, J.Počiatek 70, P.Kažimír 53 (všetci SMER-SD), I.Matovič (OĽaNO) 47, D.Čaplovič (SMER-SD) 45, J.Slota (SNS) 43, Ľ.Vážny (SMER-SD) 35, M.Kotleba (ĽSNS) 33, A.Danko (SMER-SD) 30, J.Figeľ (KDH) 29, D.Lipšic (KDH) 29, R.Rafaj (SNS) 26.

Voľby mali pokojný priebeh, bez akýchkoľvek narušení.

	spolu:	Okrsok 1	Okrsok 2	Okrsok 3	podiel
Zelení	2	2	0	0	0,18%
KDH	51	20	24	7	4,48%
SDĽ	11	5	6	0	0,97%
SNS	85	36	39	10	7,46%
OĽaNO	65	25	28	12	5,71%
SaS	27	11	12	4	2,37%
PaS	3	0	3	0	0,26%
NÁŠ KRAJ	0	0	0	0	0,00%
SZ	0	0	0	0	0,00%
ĽSNS	38	20	14	4	3,34%
SMER - SD	740	365	308	67	64,97%
Zmena zdola, DÚ	9	5	4	0	0,79%
NaS - ns	6	5	1	0	0,53%
KSS	30	12	13	5	2,63%
SRÚS	1	1	0	0	0,09%
MOST - HÍD	3	2	0	1	0,26%
99%	14	3	8	3	1,23%
ĽS-HZDS	1	0	1	0	0,09%
+1 HLAS	1	0	1	0	0,09%
SF	0	0	0	0	0,00%
Obyčajní ľudia	3	1	2	0	0,26%
SDKÚ - DS	35	17	15	3	3,07%
SOSKA	0	0	0	0	0,00%
SMK-MKP	0	0	0	0	0,00%
SSS - NM	8	5	3	0	0,70%
SŽS	1	1	0	0	0,09%

Účasť vo voľbách do NR SR

rok	1994	1998	2002	2006	2010	2012
SR	75,65%	84,24%	70,06%	54,67%	58,83%	59,65%
okres BR		84,13%	69,22%	52,47%	56,01%	57,21%
Pohorelá	90,50%	86,83%	76,16%	64,08%	58,14%	59,11%

Daň za psa za rok 2012 v zákonom stanovenej lehote do 31. januára zaplatili majitelia 286 psov.

Daň z nehnuteľností

Vyrubená daň z nehnuteľností je splatná v štyroch rovnakých splátkach, a to najneskôr do 31. marca, do 30. júna, 30. septembra a 30. novembra bežného zdaňovacieho obdobia, za ktoré sa daň vyrubuje.

Ak ročná daň vyrubená fyzickej osobe nepresahuje 17 eur a právnickej osobe 170 eur, je splatná naraz najneskôr do 15 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti platobného výmere. Daň možno zaplatiť naraz aj vtedy, ak je vyššia.

Naši hokejisti sa v dňoch 10. a 11. marca 2012 zúčastnili JOKO CUPu v Námestove

Naši chlapci sa držali statočne. Po prvom hracom dni boli na treťom mieste. Ale pri tak náročnom programe (hokejový maratón - sedem zápasov) s len deviatimi hráčmi už nevládali siahnuť po lepšom umiestnení.

Konečné poradie:

1. ČSSR Kežmarok
2. Dream Team Námestovo
3. CCCP Poprad
4. **HK Pohorelá**
5. HK Rabča
6. SHARK II GMUNDE (Rakúsko)

Zostava HK Pohorelá: *J. Kanoš (Draško) - J.Tlučák, Marek Maťuš, Ľ. Mecko, J. Kanoš (Bešeň), J.Syč, P.Polák, J.Polák, P.Brozman, P.Černák, V.Černák.*

Súťaž s časopisom Folklór

Časopis Folklór a nahrávacie štúdio PJ Sound Studio pripravujú spoločné CD interpretov:

- mužská spevácka skupina FSk Kráľova hoľa
- ženská a mužská spevácka skupina z Hrochoti
- ženská spevácka skupina Trnki
- ľudová hudba Jána Maka z B. Bystrice
- ľudová hudba Mateja Kováča z Hrochoti

Do 30. 4. 2012 môžu priaznivci folklóru, ľudovej hudby a piesni hlasovať za spoločnú pieseň, ktorá odznie v závere CD v interpretácii všetkých zoskupení.

Zoznam piesní, ktorým môžete poslať hlas:

1. Zvalila sa skala; 2. Hora, hora dve doliny; 3. Spopod našej voda vyviera; 3. Tečie voda jak potok; 4. Zrejú, zrejú zelené jahody; 5. Kopala studienku; 6. Z brezového dreva

Hlasovanie prebieha na internetovej stránke: http://www.casopisfolklor.sk/sutaz

Foto: L.Janoška

Na X. ročníku lyžiarskej súťaže horehronských škôl **HOREHONSKÝ BUČNIK** v kategórii dospelých sa medzi ženami umiestnila Iveta Blážová na vznikajúcom 2. a Lukáš Janoška na 11. mieste. Umiestnenie našich žiakov:
mladšie žiačky: 6. Alžbeta Balážová,
starší žiaci: 4. Dominik Tešlár, 7. Adam Lysina

(Foto: K.Baranová)

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

OSLÁVENCI

93 rokov
19.3. **Jozefína Melková**, Partizánska 559

87 rokov
26.3. **Františka Kuklicová**, Partizánska 531

86 rokov
9.3. **Františka Tešlárová**, Clementisova 755

83 rokov
15.3. **Alžbeta Rašiová**, Kpt.Nálepku 192

82 rokov
5.3. **Ján Pompura**, Kpt.Nálepku 295
8.3. **Ján Haluška**, Za Vŕšok 230
26.3. **Anna Veronika Kybová**, Kpt.Nále. 143

81 rokov
10.3. **Anna Kybáková**, Partizánska 555
12.3. **Alžbeta Kriaková**, Jánošíkova 395
27.3. **Mária Balohová**, Clementisova 783

80 rokov
4.3. **Anna Refková**, Orlová 659
4.3. **Juliana Tlučáková**, Orlová 638
7.3. **Františka Mikolajová**, Kpt.Nálepk. 148
24.3. **Anna Tlučáková**, Clementisova 808

75 rokov
22.3. **Anna Pompurová**, Kpt.Nálepku 141
27.3. **Mária Gáborová**, Poh.Maša 5

65 rokov
4.3. **Anna Poláková**, Za Vŕšok 222
21.3. **Jozef Petro**, Nová 362

60 rokov
11.3. **Milan Haluška**, M.R.Štefánika 675

NOVORODENCI

21.2. **Martin Ševčík,** M.R.Štefánika 685

ZOMRELÍ

Bernarda Halušková, rod. Datková
Za Vŕšok 230
(* 5.1.1938 - ✞ 4.2.2012)

Mária Halušková, rod. Pompurová
M.R.Štefánika 675
(* 22.4.1924 - ✞ 5.2.2012)

Karol Vírus
Partizánska 560
(* 4.11.1927 - ✞ 9.2.2012)

Magdaléna Tereková, rod. Baksová
Orlová 625
(* 1.9.1924 - ✞ 24.2.2012)

Mária Gandžalová, rod. Borloková
Kpt.Nálepku 92
(* 4.9.1935 - ✞ 29.2.2012)

Pohárová regionálna súťaž

V nedeľu 19. 2. sa v banskobystrickom ESC uskutočnila Pohárová regionálna súťaž, ktorú organizoval Faber Dance Team Slovakia.
V nesúťažnej kategórii pokročilých sa ako hosť predstavila aj Terezka Zibríková.

(Foto: S.Spáč)

Z obecnej kroniky:

(pozn.: výpis záznamov z kroniky je bez gramatických a štylistických úprav)

Roku 1 862-om boly 4 zvony. Najväčší 7q vážiaci bol zaobstaraný z Banskej Bystrice roku 1 799 a zasvätený blahoslavenej Panne Marii. Stredný 3,72q zasvätený sv. Emigdiovi, mučeníkovi a patrónovi proti zemetraseniu. Menší 1,6q zasvätený na počesť sv. Trojice z roku 1 840. Konečne najmenší pripevnený roku 1 834 na školu slúžiaci k svolávaniu školskej mládeže do školy. Bol opatrený s nápisom Anny Marie Széchiovej a letopočtom 1 669.

Za svetovej války, keď skoro v každej dedine a meste zrekvirovali zvony na kanóny, nebola ušetrená ani obec Pohorelá. Lebo zo štyroch zvonov ponechali len jedného zvaného Matejom. Podarilo sa mi nájsť vo farskom archíve spis, v ktorom oznamuje vojenské veliteľstvo v Košiciach, že za jeden zvon poukazuje obnos 1 840 Korún. Lenže tento obnos bol poukázaný do Rožňavy na tamojšiu sporiteľnu. Či aj za iné zvony vojenská správa platila odškodné cirkvi, o tom niet záznamov.

Cirkevná obce by si sama bola ťažko nadobudla nových zvonov, nebyť veriacich, ktorí aj za svetovej vojny boli v Amerike. Týmto sa doma bývajúci veriaci (už po prevrate) žalovali, že dosiaľ nemajú zvonov a prosili ich nakoľko sami nevládzu zo svojich prostriedkov nové zvony nakúpiť, aby ich finančne napomohli. Ich prosba nezostala bez ozveny. Zásluhou našich vysťahovalcov, ktorí sa horlive pustili do prevádzania zbierky medzi svojimi rodákom, máme dnes zvony. V tomto ohlade vynikol v Youngstown Ohio vysťahovaný Ján Jedľák (otec učiteľa Jána Jedľáka), ktorý zbierku riadil, nabádal svojich krajanov ústne ba i písomne tých, ktorí práve s ním tam neboli. Zbierka riadená menovaným vyniesla 452 dolárov to je našich 22 000 Kč. Na tento úctyhodný obnos prispelo 35 našich ľudí a z toho sa zakúpil len zvon zvaný „sv. Jozef", uliaty v Brne roku 1 923.

Na najväčší zvon zvaný „sv. Ján Krstiteľ" previedli zbierku v tomže meste Matej Datko huslik, Ján Chlebuš, Jozef Bialik jobko a Karol Uriaš. Táto zbierka nakoľko sa jej súčastnilo 128 osôb, vyniesla 1 746 dolárov, čiže asi našich 61 110 Kšč. Tento zvon bol uliaty roku 1 925 v Chomútove.

Menší od „Jozefa" zavätený slovanským apoštolom Cyrilovi a Metodejovi, ulialy roku 1 920 a najmenší zvaný všeobecne „Malý" uliali roku 1 924 (oba v Brne) boly zadovážené tiež len zo zbierky našich „Amerikánov".

Zvon menovaný obecne „Matej", bol uliaty v Budapešti roku 1 892. Obstaraný z prostriedkov veriacich za kanonika Szekeresa. Dnes sa ho však nepoužíva, ačkoľvek je riadne pripevnený v konštrukcii vežovej. V čase zadováženie nových zvonov učinkoval ako duchovný miestnej farnosti administrátor Dr. František Znak.

Keď roku 1 883 za veľkého požiaru zhorel aj kostol s vežou, vtedy kým sa vystavila aspoň drevená veža, bol jeden menší zvon pripevnený na jednej z líp pre kostolom.

Ma chrámovej veži v osade boli 4 zvony, z ktorých tri boly počas svetovej vojny zrekvírované a len jedného- najmenšieho ponechali. Tento stav je aj dnes a nevedno či niekedy v budúcnosti budú vládať zadovážiť si nových, nakoľko miestni osadníci sú zväčša chudobný robotníci. Terajší patronát chrámu, ministerstvo zemedeľstva na tento cieľ tiež nemá peňazí.

Okrem zvonov bola veža opatrená ešte za stavby hodinami. Kladivá hodín bily na zvony a údajne tón vydávaný zvonmi znel tak mohutne, že odbíjanie hodín bolo čuť až na hole. Dnes kladivá hodín udierajú na zbytky šrapnelov, ktoré boly sem dovezené ako staré železo zo svetovej vojny.

1942 – HORLAVÉ BALÓNY: Od 22. VI.. 1941 je náš štát nepriateľskom pomere s boľševickým Ruskom. Keďže na frontovom poli nedosiahol nepriateľ úspechov, usiloval sa neúspechy nahradiť rôznymi bojovými prostriedkami, ktoré bez väčšieho rizika na materiále a ľudských životoch mohly spôsobiť v zázemí s nimi bojujúceho štátu požiare a to tak v dedinách, ako v mestách, na dozrievajúcej úrode v poli, prípadne v horách. Za vetra vypúšťal balóny, ktoré niesli so sebou vo zvláštnom zariadení a zachytené o strechu domu, strom, automaticky s vzňaly a spôsobili požiar. Balóny podobného podobného zariadenia videlo niekoľko miestnych občanov dňa 22. marca 1942 a jeden z týchto balónov našli zachytený o strom v chotári medzi obcou Helpa a Závadka. Na šťastie automatické zariadenie zlyhalo, takže nevznikla žiadna škoda. Bezpečnostné orgány balón odovzdaly vojenskej správe.

1962 – SOCIÁLNE POMERY: Zdravotný stav obyvateľov bol pomerne dobrý. Zdravotné stredisko v Pohorelskej Maši je zrenovované. Má tri oddelenia obvodné, detské a pôrodné. Obvodným lekárom je MUDr. Patráš J. a pôrodnicu vedie MUDr. Šmehýľ. V detskom oddelení konajú službu lekári z detskej nemocnice v Brezne.

V obci je materská škola so 40 žiakmi. Funkciu riaditeľky vykonáva s. Mária Balohová.

Pri Základnej deväťročnej škole je školská družina. Vyvíja pomerne dobrú činnosť. Dobre sa osvedčila aj školská jedáleň, v ktorej sa každý deň stravuje priemerne 75 detí a 25 dospelých.

ŠKOLSTVO A KULTÚRA: V obci je Základná deväťročná škola s 18 triedami a jedna trieda elokvovaná v Pohorelskej Maši. Pre nedostatok učebníc vyučovalo sa na smeny. Funkciu riaditeľa školy vykonáva Bruno Patúš.

Bytové pomery učiteľov neboli najlepšie. Častá fluktuácia učiteľov je zapríčinená odľahlosťou obce od okresného centra.

Kultúrna a športová činnosť školy bola dobrá. Škola pripravovala programy na oslavy štátnych sviatkov a organizovala lyžiarske a ľahko atletické preteky.

Kino v obci bolo najväčším a najúčinnejším činiteľom pri šírení kultúry a zvyšovaní ideologického rastu občanov. Odohralo sa v ňom priemerne 233 predstavení za rok.

SPOLOČENSKÉ ORGANIZÁCIE: V obci pracoval najaktívnejšie zväz žien. Podieľal sa veľmi účinne pri plnení nákupných úloh poľnohospodárskych produktov. I zväz požiarnej ochrany pracoval aktívne, zúčastňoval sa rôznych súťaží, v ktorých vždy čestne obstál.

Tiež dobre pracovali Zväz československosovietskeho priateľstva a Československý zväz mládeže.

V obci pôsobili záujmové organizácie poľovníkov, rybárov, ovocinárov a včelárov. Všetky vyvíjajú činnosť podľa vlastných plánov.

1972 – PRIEMYSEL A OBCHOD: Závod Omnia sa po celý rok venoval výstavbe detských jaslí, šesťbytovky a výstavbe budovy pre verejnú bezpečnosť. Okrem toho uskutočňoval rôzne rekonštrukčné práce v prevádzkach.

Obchodná sieť je dobudovaná. Vylepšovali sa len predajné podmienky a skvalitňovali služby. Priemerne 28-30 pracovníkov vo všetkých predajňach sa po celý rok staralo o plynulé kvalitné zásobovanie našich občanov. Celková tržba vo všetkých predajňach v tomto roku bola 21 086 724,- Kč.

SPOLOČENSKÉ ORGANIZÁCIE: Spoločenské organizácie Socialistický zväz mládeže, Slovenský zväz žien, Zväz Československo-sovietského priateľstva, Zväz protifašistických bojovníkov, Zväz Československej požiarnej ochrany pracovali v tomto roku pomerne dobre. Svoju činnosť zamerali na usporadúvanie prednášok pre svojich členov a na rozne spoločensko zábavné podujatia.

Podobnú činnosť vykonávali i záujmové organizácie. Najaktívnejšie pracovali zväzarmovci, ktorí uskutočnili rôzne preteky. Nezaostávali ani včelári, poľovníci a rybári. Záhradkári sa väčšinou venovali praktickým prácam pestovateľským.

JA DO HORY NEPUDEM

Ja do hory, ja do hory, ja do hory nepudem,
drevo rúbať, drevo rúbať, drevo rúbať nebydem.
/: drevo by me privalilo, drevo by me zabilo,
čo by moje potešenia, čo by ono robilo? :/

Ťažký je ten chleb rubársky, tvrdé jego mozoľa,
ale žech si ja vyvolil rubárske povolaňa.
/: Sekera, píla aj dohán, pálenečka ľečivá,
šetke bolesti zahojí navečer moja milá. :/

Pohorelský hlásnik – informačné noviny Obce Pohorelá; reg.č. OÚ-OMT/1/95; číslo 2012/03, ročník VIII., - nepredajné -
vydáva Obecný úrad v Pohorelej; Redakcia: Nová 392, 976 69 Pohorelá; 048/6196102, pohorelsky.hlasnik@pohorela.sk, jan.pompura@pohorela.sk, www.pohorela.sk;
Uzávierka: 7. dňa, vychádza cca 15. dňa v mesiaci. Grafická úprava a tlač: OÚ Pohorelá. Zapožičané fotografie a dokumenty vraciame.